

школи, яка полягає в тому, що «кожна дитина – неповторна, наділена від природи унікальними здібностями, талантами та можливостями. Місія Нової української школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини» [2, с. 14].

Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової загальної освіти [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dano.dp.ua/attachments/article/303/Державний%20стандарт%20початкової%20освіти.pdf>
2. Концепція Нової української школи [електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
3. Пономарьова К. І. Особливості розвитку мовлення учнів у початковій школі. Уроки розвитку мовлення в 1-4 класах: навч.-метод. посіб. / К. І. Пономарьова. – 2-ге вид. – К.: Генеза, 2011. – 141 с.

Вольф-Чекерська В. В.,

студентка 4 курсу, здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр» Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Хіля А.В.,

науковий керівник, кандидат педагогічних наук, асистент кафедри дошкільної та початкової освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ В ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Однією з основних складових системи виховання підростаючого покоління нашої держави є його правове виховання. Народна правосвідомість завжди утверджувала право на свободу, землю, власність, працю, вільне господарювання, житло тощо. Однак, як зазначає Й. Васькович, в останні десятиліття рівень правової культури громадян України значно знизився й

загрозливих масштабів набули скептицизм, цинізм, лицемірство, недодержання законів [1, с.49-50].

Таким чином, потреба у формуванні правової культури підростаючого покоління зумовлена низкою негативних факторів та необхідністю того, щоб майбутні фахівці різних рівнів уже сьогодні вивчали, розуміли та знали свої права і обов'язки, додержувались правових і моральних норм, не допускали правопорушень. Виховання у правовому напрямку молодших школярів є необхідним компонентом ранньої профілактики антисоціальної та девіантної поведінки [3; 4]. Такого результату можна досягти за умови цілеспрямованого, систематичного та добре організованого правового виховання, формування нової правосвідомості, розвитку в дітей правового світогляду через систему правових знань, навичок правомірної поведінки, потреби керуватися правовими нормами у повсякденному житті.

Наприклад, В. Головченко виділяє наступні процеси, що характеризують поняття «правове виховання»:

- воно ґрунтується на точному знанні правових фактів і явищ, так як знання закону є його першою і основною умовою. Проте, як зазначає автор, просте засвоєння тих чи інших норм права нерідко буває нейтральним процесом, якщо їх вивчення належним чином не організоване, якщо вони не виховують особистість у потрібному для суспільства напрямі;

- для злагодженого функціонування суспільства і закону, зокрема неухильного і добровільного виконання всіма громадянами основних законів держави, необхідне виховання не тільки поваги до права, закону, але й до органів виконавчої влади (міліції, суду, прокуратури тощо). [2, с.21]

Принциповим у цьому питанні є те, з якого віку можна доводити до свідомості дитини суть основних правових норм. Важливим аргументом на користь введення правового виховання у школі, починаючи з молодших класів, є те, що «молодші школярі суворіше, ніж дорослі, дотримуються правил гри і дитячого кодексу поведінки (не бреші, не доноси, не будь жадібним, не будь боягузом)» [5]. На ці риси почуття справедливості у дітей, як зазначає Фіцула

М., слід спиратися у правовому вихованні молодших школярів використовуючи при цьому відповідні сюжетні ігри та приклади.

Формування правової культури у молодших школярів ґрунтується на тому, що до школи дитина приходить з певним «моральним багажем» і зміна умов життя, новий вид діяльності – учіння – покладає на школяра нові обов'язки, змінює його життєву позицію, характер взаємовідносин з людьми, що може дати позитивні результати у становленні особистості учня в рамках правосвідомості та правової культури поведінки.

Список використаних джерел

1. Васькович Й. Проблема правового виховання молоді/ Право України/ Й. Васькович– 1997.– №2. – С. 49-50.
2. Головченко В. В. Правове виховання учнівської молоді : Питання методології та методики / В. В. Головченко, Г. І. Нелін – Київ : Наукова думка, 1993. – 138 с.
3. Голюк О.А., Пахальчук Н.О., Гайдукевич Анна, Карук И.В., Колесник К.А. Воспитание у детей чувства собственного достоинства как проекции морально-гуманистических ценностей // Science Review. – Warsaw: RS Global S. z O.O., 2018. – Vol. 5. – P. 13-17.
4. Колосова О.В. Організаційно-методичне забезпечення належного педагогічного супроводу формування в дітей основ правової культури // Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти в контексті європейських освітніх стратегій: збірник матеріалів науково-практичної конференції викладачів і студентів інституту педагогіки, психології і мистецтв (Вінниця, ВДПУ ім. М.Коцюбинського, 4-5 квітня 2012 р.) / за ред. Г.С.Тарасенко; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, інститут педагогіки, психології і мистецтв. – Вінниця, ФОП Корзун Д.Ю., 2012. – С.133-136.
5. Фіцула М. М. Правове виховання учнів : навчально-методичний посібник / М. М. Фіцула; – Київ : ІЗМН, 1997. – 148 с.